

**Тръжно задание: пета покана за
представяне на предложения по
инициативата**

Urban Innovative Actions

16.09.2019 г. – 12.12.2019 г.

Съдържание

1	Въведение	3
2	Допустими бенефициенти – Кой може да кандидатства	4
2.1	Първа категория:	6
2.2	Втора категория	8
2.3	Общи изисквания за допустимост на градските органи	9
3	Тематичен обхват на петата покана за представяне на предложения	10
3.1	КАЧЕСТВО НА ВЪЗДУХА	12
3.2	КРЪГОВА ИКОНОМИКА	16
3.3	КУЛТУРА И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО	18
3.4	ДЕМОГРАФСКА ПРОМЯНА	21
4	Принцип на финансиране	24
5	Създаване и разработване на проект	26
5.1	Партньорство за Urban Innovative Actions	26
5.2	Дейности по проекта	27
5.3	Бюджетни редове и допустими разходи	28
5.4	Допълнителни съображения: обществени поръчки, одит и държавна помощ	29
6	Процес на кандидатстване	30
7	Процес на подбор	31
7.1	Проверка за допустимост	31
7.2	Стратегическа оценка	33
7.3	Оперативна оценка	34
7.4	Система за оценяване	35
8	Как да получите помощ	35
9	Важни дати	35

1 Въведение

Както е посочено в член 8 от Регламента за ЕФРР¹, ЕФРР може да подкрепя новаторски дейности в областта на устойчивото градско развитие. В тази рамка Европейската комисия стартира инициативата Urban Innovative Actions (UIA) с цел да се идентифицират и изпитат нови решения, отнасящи се до проблеми, свързани с устойчиво градско развитие, които са от значение за Съюза.

Основната цел на инициативата UIA е да предостави на градските органи в цяла Европа пространство и ресурси, с които да изпробват смели и недоказани идеи, отнасящи се до взаимосвързани проблеми и да се експериментира как те отговарят на сложността на реалния живот. Проектите, които ще бъдат подкрепени, трябва да са иновационни, с добро качество, проектирани и изпълнени с участието на ключови заинтересовани страни, ориентирани към резултат и универсално приложими.

Градските органи следва да се възползват от възможността, предложена от инициативата UIA, да се отклонят от „типичните проекти“ (които могат да бъдат финансирани чрез „традиционните“ източници на финансиране, включително основните програми на ЕФРР) и да поемат риска да превърнат амбициозни и креативни идеи в прототипи, които могат да бъдат тествани в реални градски условия. С други думи, UIA може да подкрепи пилотни проекти, за които финансирането от традиционните източници на финансиране е твърде рисковано, при условие че те са изключително новаторски и експериментални.

Инициативата UIA разполага с общ бюджет от ЕФРР от около 372 милиона евро.

Проектите за UIA ще бъдат избрани чрез годишни покани за представяне на предложения от 2015 г. до 2020 г., върху една или повече теми, предложени от Комисията. Всяка дейност може да получи до 5 милиона евро съфинансиране от ЕФРР. Изпълнението на проектите трябва да се проведе в рамките на максимален период от 3 години². Няма идеален размер на бюджетите по проект за UIA. Малки проекти (т.е. с искане за финансиране от ЕФРР под 1 милион евро) може да имат малък шанс да бъдат избрани, тъй като те могат да изпитат затруднения при

¹Регламент (ЕС) № 1301/2013 г. относно Европейския фонд за регионално развитие:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1301&from=EN>

²В изключителни и добре обосновани случаи проектите могат да бъдат удължени най-много с 1 година (за повече информация вижте Ръководството за UIA).

доказването, че дейностите са на достатъчно ниво, за да се направят съдържателни заключения. От друга страна, проекти, включващи значителни инвестиционни разходи, особено към края на периода за изпълнение, трябва да демонстрират, че разходите отговарят на целта и са надлежно оправдани.

Инициативата UIA е инструмент на Европейския съюз и се ръководи косвено от ГД „Регионална и градска политика“ на Европейската комисия (ЕК) при непряко управление. За изпълнението на тази инициатива Комисията е определила региона О дьо Франс³ като оправомощен субект (Entrusted Entity – [EE]). За управлението на инициативата е създаден Постоянен секретариат (ПС)⁴.

С настоящото тръжно задание оправомощеният субект кани допустимите бенефициенти да представят проектни предложения в рамките на петата покана за представяне на предложения. За тази покана за представяне на предложения е предвиден ориентиран бюджет от 50 милиона евро.

Настоящият документ определя изискването и процеса, който трябва да се следва относно петата покана за представяне на предложения. Той трябва да се чете заедно с Ръководството за UIA и Насоките за попълване на формуляра за кандидатстване, публикувани на уебсайта на UIA и актуализирани в рамките на петата покана за представяне на предложения.

2 Допустими бенефициенти – Кой може да кандидатства

Член 2 от UIA постановява, че следните органи могат да кандидатстват за подпомагане при предприемането на Urban Innovative Actions:

- Първа категория: Всеки градски орган на местна административна единица, определена в зависимост от степента на урбанизация като голям град, малък град или предградие, с население от поне 50 000 жители.
- Втора категория: Сдружения или обединения на градски органи на местни административни единици, определени в зависимост от степента на урбанизация като големи градове, малки градове или предградия, с общо население от поне 50 000 жители; това може да включва

³ Бивш регион Нор – Па дьо Кале.

⁴ Информация и данни за връзка с Постоянния секретариат могат да бъдат намерени тук: <http://www.uia-initiative.eu/en/about-us/meet-team>.

трансгранични сдружения или обединения, сдружения или обединения в различни региони и/или държави членки.

Само допустими градски органи съгласно определението в член 2 от Делегирания акт могат да подават формуляр за кандидатстване в рамките на покана за представяне на предложения за UIA.

Определенията на понятията за местни административни единици (МАЕ), както и класификацията съгласно степента⁵ на урбанизация и цифрите относно броя на жителите, се основават на информацията, предоставена в **Сравнителна таблица на UIA „EU-28-LAU-2018-NUTS-2016-FR&PT_POP2017“ (2018)**⁶. Въпреки че от Евростат бе издадена по-нова сравнителна таблица, тя не включва информация за всички държави членки на ЕС; само **Сравнителната таблица на UIA „EU-28-LAU-2018-NUTS-2016-FR&PT_POP2017“ (2018)** включва тази информация. Това е причината тази таблица да се използва от Постоянния секретариат на UIA като негов основен справочен документ при извършването на проверката за допустимост. Кандидатите се приканват да направят справка със Сравнителната таблица, за да проверят своята допустимост и да предоставят информация относно местните административни единици, включени в техните административни граници, и цифрите, отнасящи се до броя на жителите. Въпреки това, в случай че по-новите таблици на Евростат или други данни на националните статистически институти сочат значителна промяна в ситуацията на допустимост на кандидата (напр. местна административна единица, която преди е смятана за селска, вече е определяна като градска според степента на урбанизация), на кандидата решително се препоръчва да се обърне към постоянния секретариат, преди да изпрати кандидатурата си, с цел двойна проверка на ситуацията на допустимост.

В следващите параграфи се предоставя по-подробна допълнителна информация относно допустимостта на градските органи.

⁵ Определенията на понятията за местни административни единици и степен на урбанизация са достъпни тук: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units> ; http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Degree_of_urbanisation.

⁶ Сравнителната таблица на UIA „EU-28-LAU-2018-NUTS-2016-FR&PT_POP2017“ (2018) може да бъде изтеглена от съответната страница на поканата на уебсайта на UIA. Обърнете внимание, че тази таблица е създадена специално за петата покана на основание на информацията от Сравнителната таблица на Евростат „LAU – NUTS 2016, EU-28 и ЕАСТ / налични държави кандидатки“ (2018) и Сравнителната таблица на Евростат „LAU – NUTS 2016, EU-28 и ЕАСТ / налични държави кандидатки“ (2017). Поради това обърнете внимание, че за Франция и Португалия има два раздела в таблицата, докато за останалите държави членки информацията е обединена в един раздел за всяка държава.

2.1 Първа категория:

- Общини/градски съвети, чиито административни граници отговарят на една отделна МАЕ. В този случай МАЕ се класифицира като голям град, малък град и предградие съгласно степента на урбанизация (код 1 и/или 2 в Сравнителната таблица – колона „Степен на урбанизация“) и има поне 50 000 жители
- Общини/градски съвети, чиито административни граници включват няколко МАЕ. Такъв е случаят с общините/градските съвети в Португалия, Обединеното кралство, Ирландия, Гърция, Малта и Латвия, където определението на Евростат за МАЕ не съответства на общини/градски съвети, а на вътрешнообщински единици (кметства) или статистически единици (избирателни райони). В този случай общината/градският съвет може да бъде допустим само ако има общо 50 000 жители и ако мнозинството (повече от 50%) от жителите живее в МАЕ, класифицирани като големи градове, малки градове или предградия съгласно степента на урбанизация (код 1 и/или 2 в Сравнителната таблица – колона „Степен на урбанизация“)
- Организираны агломерации, които са сдружение/обединение на градски органи, отговарящи на следните критерии:
 - Да са официално признати за звено на местното управление (различно от регионално и областно ниво) от националното законодателство със задължението на общините/градските съвети да се присъединят към надобщинска организация (затова в тази категория не се включват сдружения, създадени на доброволна основа, за специална цел и/или с ограничен срок)
 - Да са съставени само от общини/градски съвети (затова в тази категория не се включват сдружения, в които участват други институции, като например университети, търговски палати и т.н.)
 - Да притежават специфични правомощия, определени от националното законодателство, делегирани от общините, участващи за области на политика, относими към проекта за UIA. Сдруженията се приканват да предоставят точна препратка към националната правна рамка. Организираната агломерация трябва да има изключителни правомощия по проектиране и изпълнение в области на политиката, относими към проекта за UIA

- Да имат специфична политическа (с непряко представителство на участващите общини) и административна (специализиран персонал) структура

Примери на организирани агломерации в рамките на инициативата UIA са:

- Франция: Métropoles, Communautés Urbaines, Communautés d'Agglomération и Communautés de Communes, Etablissements Publics Territoriaux
- Италия: Città Metropolitane и Unione di Comuni
- Германия: Landkreis
- Испания: Mancomunidades и Area Metropolitana Barcelona
- Обединеното кралство: Combined Authorities
- Португалия: Comunidades Intermunicipais (CIMs)

Европейска група за териториално сътрудничество (ЕГТС), чиито партньори са единствено градски органи (както е определено по-горе), които са със специфични компетенции за планиране и изпълнение на политиката, отнасяща се до поканата на UIA, се считат за организирани обединения и поради това могат да кандидатстват в рамките на поканата за предложения по UIA като основни или асоциирани градски органи. ЕГТС, чиито партньори включват други организации (например държави членки, регионални органи, асоциации, университети и др.), не се считат за организирани обединения и не могат да кандидатстват като основни или асоциирани градски органи, но могат да се присъединят като партньори по проекта в предложение, представено от градски орган, отговарящ на критериите.⁷

В рамките на инициативата UIA организираниите агломерации се считат за един градски орган, представляващ всички участващи общини/градски съвети. Поради това в проектно предложение, подадено от организирана агломерация, това се отбелязва като основен градски орган.

За да потвърди допустимостта на организираниите агломерации, ПС ще провери дали общият брой жители е поне 50 000 и дали мнозинството (повече от 50%) от жителите живее в МАЕ,

⁷Кандидатите следва да намерят по-подробна информация относно ролите и отговорностите на основния и свързаните градски органи (и партньорите по проекта, различни от градските органи) в раздел 5.1 от настоящото Тържно задание, както и раздел 2.1 от Ръководството за UIA.

участващи в агломерацията, които са класифицирани като големи градове, малки градове или предградия съгласно степента на урбанизация.

2.2 Втора категория

Не могат да кандидатстват като един градски орган сдруженията на градски органи (национални/регионални сдружения на градски органи, териториални пактове, райони на развитие и т.н.), както и отделни градски органи без формални споразумения за сътрудничество, но желаещи да подадат общо проектно предложение в рамките на инициативата UIA.

Те трябва да посочат един основен градски орган (ОГО) измежду участващите общини/градски съвети и да опишат другите като свързани градски органи (СГО).

За да бъдат допустими, всички участващи градски органи (основни и свързани) трябва да бъдат признати за МАЕ и да бъдат класифицирани като големи градове, малки градове или предградия съгласно степента на урбанизация. Относно градските органи, чиито административни граници включват повече от една МАЕ, се прилагат същите правила относно определяне степента на урбанизация, които са описани по-горе в настоящия раздел.

Не е необходимо взаимоотношението между ОГО и СГО да бъде уредено официално към момента на подаване на формуляра за кандидатстване. Ако предложението се одобри и подкрепи, ПС на инициативата UIA ще предостави на основния градски орган примерен образец на Споразумение за партньорство, който да се подпише от всички участващи партньори (основни и свързани градски органи и партньори по проекта, различни от градските органи) в първите месеци от фазата на изпълнение.

Предишният опит показва, че отделни проекти, изпълнени от сдружения или обединения на градове, които нямат статут на организирана агломерация, включващи повече от 3 градски органи (основен и свързани градски органи) без териториална близост, рискуват да бъдат некохерентни и изпитват трудности при постигане на съдържателни резултати. В този случай се препоръчва на сдруженията и/или обединенията на градски органи (без статут на организирани агломерации), които желаят да участват, да бъдат в териториална близост и да се стремят да ограничат броя на участващите свързани градски органи.

Забележка: Само в рамките на настоящата пета покана за представяне на предложения и само за предложения, посветени на темата „Демографска промяна“, градски органи, признати като **МЕА от ЕВРОСТАТ, но класифицирани като селски според степента им на урбанизация, могат по изключение да бъдат включени само като свързани градски органи (СГО)**. Това има за цел да насърчи връзките между градските и селските райони, особено важни за тази тема. За да се гарантира пълното спазване на изискванията, определени в Делегирания акт, МАЕ, класифицирани като селски според степента им на урбанизация, не могат да бъдат посочени като ОГО (и следователно не могат да представят проектни предложения) и техните жители не могат да бъдат взети предвид за достигане на минималния праг от 50 000 жители. Минималният праг за население се осигурява от ОГО и евентуално от другите СГО, класифицирани от Евростат като градове, по-малки градове и/или предградия, в зависимост от степента им на урбанизация.

2.3 Общи изисквания за допустимост на градските органи

В допълнение на очертаните по-горе правила за всяка специфична категория допустими градски органи, към всички допустими градски органи в рамките на инициативата UIA се прилагат следните правила:

- Всички градски органи трябва да бъдат на територията на държава членка на ЕС
- Само допустимите градски органи, определени по-горе, могат да подават формуляр за кандидатстване в рамките на покана за представяне на предложения за UIA. Формуляр за кандидатстване, подаден от партньор по проекта, различен от градските органи, ще бъде обявен за недопустим.
- Градските органи (както са дефинирани по-горе) могат да бъдат включени в проектно предложение само като основни и/или свързани градски органи. Категорията партньори по изпълнението на проекта е запазена само за институции и/или организации, които не са признати за градски органи в рамките на инициативата за UIA
- Градски орган или организирана агломерация може да участва само в едно предложение за проект в рамките на всяка покана за представяне на предложения (дори ако тези проектни предложения са подадени по различни теми от същата покана за представяне на предложения). Правилото се прилага и спрямо СГО (една община може да участва само в едно проектно предложение, независимо дали в качеството на ОГО, или на СГО).

- Градските органи, получили вече помощ по одобрен проект от инициативата UIA в рамките на предишна покана за представяне на предложения, не могат да подават нов формуляр за кандидатстване по същата тема през цялата продължителност на инициативата.

Агенции и фирми (например в областта на управление на енергията/отпадъците, икономическото развитие, насърчаване на туризма и т.н.), които са напълно или частично собственост на община/градски съвет, не се считат за МАЕ и следователно не могат да бъдат признати за допустими градски органи. Независимо от това тези организации могат да бъдат включени в партньорството като партньори по проекта, различни от градските органи (повече подробности относно ролите и отговорностите на партньорите по проекта, различни от градските органи, са предоставени в раздел 5.1 от настоящото Тръжно задание, както и в раздел 2.1 на Ръководството за UIA).

Както е посочено в предходните параграфи, ПС на UIA ще използва като основно средство за проверка на съответствието с критериите за допустимост електронната **Сравнителна таблица на UIA „EU-28-LAU-2018-NUTS-2016-FR&PT_POP2017“ (2018)**. Затова кандидатите се насърчават да проверят електронната таблица и да извършат самооценка на допустимостта си, преди да попълнят формуляра за кандидатстване.

В случай на пропуски, противоречия или съмнения относно тълкуването на данните, включени в електронната таблица на Евростат, на кандидатите се препоръчва да се свържат с ПС на UIA преди попълване и подаване на формуляра за кандидатстване.

По време на проверката за допустимост, ако допустимостта на който и да е от кандидатите не може да се определи, ПС на UIA ще осъществи връзка с всички съответни партньори, включително Евростат, за да определи дали е допустим.

3 Тематичен обхват на петата покана за представяне на предложения

Комисията е решила да приведе в тясно съответствие темите, които градските органи могат да предлагат чрез инициативата UIA, до онези, определени в рамките на Програмата на ЕС за градовете. В допълнение Европейската комисия може да предложи така наречените „междусекторни теми“, които не са част от списъка с теми на Програмата за градовете, но се

отнасят до ключови градски предизвикателства (напр. Демографска промяна). По-специално, всяка покана за представяне на предложения за UIA ще се съсредоточи върху определен брой теми.

Във връзка с петата покана за представяне на предложения кандидатите могат да подават проектни предложения, отнасящи се до следните теми:

- Качество на въздуха
- Кръгова икономика
- Култура и културно наследство
- Демографска промяна

От градските органи, кандидатстващи в рамките на покана за представяне на предложения за UIA, се изисква да изберат само една от предложените теми. Въпреки това, тъй като трябва да се разработи интегриран подход за ефективно справяне с идентифицираните проблеми, кандидатите разполагат с възможността да опишат връзките и външните взаимодействия с други теми и области на политиката във формуляра за кандидатстване.

Както бе посочено, Комисията има желание да види предложени проекти, които носят творчески, новаторски и устойчиви решения за справяне с установените проблеми от различно естество. Тъй като UIA също така ще бъде и „лаборатория“ за нови идеи, Комисията има за цел да насърчи нови експерименти, които се базират на опит в различни дисциплини. Поради тази причина Комисията избягва да налага прекалени изисквания по отношение на описване на видовете проекти, които очаква да бъдат предложени.

С оглед насърчаване на тематичните цели и инвестиционните приоритети на ЕФРР, проектът в неговата цялост трябва да се разглежда като подкрепа за постигане на тематичните цели и инвестиционните приоритети на ЕФРР. Въпреки това проекти за UIA, допринасящи за постигането на тематични цели 8 – 10 (т.е. тези, които са по-социално ориентирани), ще могат да бъдат подпомогнати, при условие че:

- Знанията, генерирани от целия проект, могат да се разглеждат като допринасящи за постигане на тематичните цели и инвестиционните приоритети на ЕФРР; и
- Проектът не е прекалено фокусиран върху дейност, която попада в обхвата на Европейския социален фонд (ЕСФ)

Имайте предвид, че по време на подбора и изпълнението на предложенията за проекти, взаимното допълване и взаимодействие с други програми и политики на Съюза за финансиране, както и с финансирани проекти, е от изключителна важност. Комисията за подбор на инициативата UIA ще се стреми да избегне дублиране при вземането на решение кои проекти да се подкрепят.

В следващите раздели е предоставено детайлно описание на 4-те теми от петата покана за представяне на предложения за UIA.

3.1 КАЧЕСТВО НА ВЪЗДУХА

Цялостно определение и съдържание на темите

Въпреки значителния напредък през последните десетилетия замърсяването на атмосферния въздух остава водещ фактор за преждевременна смъртност в ЕС и то все още е причина за повече от 390 000 преждевременни смъртни случаи всяка година в ЕС поради повишените нива на фини частици, азотен диоксид и озон. Замърсяването на въздуха също така продължава да вреди на екосистемите, тъй като повече от половината от територията на ЕС е изложена на прекомерно азотно отлагане (еутрофикация) и концентрации на озон. Това влияе отрицателно върху биологичното разнообразие, намалява добива на култури и нанася други материални щети.

Политиката на ЕС в областта на околната среда се съсредоточава върху разработването и прилагането на политика за чист въздух, която да укрепва националните, регионалните и местните политики за онези аспекти на проблема с качеството на въздуха, с които държавите членки не могат да се справят сами ефективно или ефикасно. Политиките на ЕС също така имат за цел прилагането на международните задължения на Съюза в областта на замърсяването на въздуха с главни действащи лица гражданите за съвместно проектиране и изпълнение, както и интегрирането на изискванията за опазване на околната среда, например в секторите на промишлеността, строителството, градоустройството и проектирането, енергетиката, транспорта, градското земеделие и селското стопанство. Данни, илюстриращи важността на замърсяването на атмосферния въздух, могат да бъдат намерени [тук](#).

Значение и роля на градските органи

Градските органи са в най-добрата позиция за изпълнение на локалните мерки за подпомагане на здравето и благополучието на хората и на околната среда, тъй като познават местната ситуация и контролират редица инструменти, като градоустройство и проектиране, управление на инфраструктурата/трафика, разрешителни за строеж, преустройство на кварталите, адаптивна повторна употреба на сгради, политика за паркиране и т.н., което им позволява да следват и насърчават иновативни решения. Те обикновено контролират местните бюджети и наемат персонала, който ще реализира всяко изпълнение, включително, например, предприемане или прилагане на мерки в случай на периоди на смог или проектиране и прилагане на дългосрочни планове за качество на въздуха.

В много държави членки градските органи са отговорни за разработването, изпълнението и оценката на официалните планове за качество на въздуха съгласно Директива 2008/50/ЕО или за градските планове за качеството на въздуха, които са обвързани с официалните регионални планове за мерки в областта на качеството на въздуха съгласно Директива 2008/50/ЕО. В случай на официални регионални планове за мерки в областта на качеството на въздуха, градовете често играят важна роля, тъй като обикновено те са големият икономически център на региона с концентрация на население, трафик и промишленост. Фактът, че в много градове в някои държави продължава превишаването на нивата за прахови частици и азотни диоксиди, независимо от плановете за действие за качеството на въздуха, показва, че са необходими иновативни решения и подобрения в подхода: по-добро разбиране за това къде и кога могат да възникнат проблемите със замърсяването на въздуха и как иновативните решения, които могат да допринесат за решенията, биха били добре дошли.

Препоръки за градските органи

Трябва да се подчертае, че здравословният начин на живот и качеството на градския въздух могат да бъдат подобрени чрез намаляване на съответните източници на емисии на замърсители или на техните изходни продукти. Качеството на въздуха в градовете не се влияе само от градските източници (т.е. трафик, битово отопление, лошо изолирани сгради, промишленост), но и от източници, разположени извън града. Това т. нар. „фоновото качество на въздуха“ се състои/влияе от емисиите на извънградски източници на емисии, като селското стопанство, (вътрешното) корабоплаване, природните източници и емисиите в отдалечени (градски) райони. Решенията, чрез които може да се намалят по най-добрия начин (икономически ефективно) градските източници, изискват добра информираност за фоновите източници (които определят фоновата концентрация и приноса на града за качеството на въздуха). В допълнение, замърсяването на въздуха в градската среда не е хомогенно. Във всяка

градска среда се появяват „горещи точки“ , които могат да бъдат свързани с различни източници. Моделирането с висока разделителна способност би могло да помогне за идентифицирането на тези „горещи точки“, за да се намерят много по-прецизни и икономически по-ефективни мерки, които да са най-подходящи за тази микросреда.

При идентифицирането на иновативни решения градските органи се приканват да вземат под внимание и да надграждат поуки, извлечени, както е описано, от докладите на Европейската агенция за околна среда за прилагането на мерки относно въздуха в 12 града ([Air Implementation Pilot, Качество на въздуха в градовете в Европа – преоценка на предизвикателствата пред прилагането в градовете](#)), от проектите, изпълнявани в рамките на програмите LIFE или Хоризонт 2020 (вижте например [покана за управление на градските отпадъци 2015](#) за възстановяване на градовете, както и най-скорошните [междусекторни дейности с фокус върху умните и устойчивите градове](#)), както и – където е приложимо – връзка към съществуващи дейности, като например обмени по [програма TAIEX Peer-2-Peer](#).

Без да се предписват изисквания относно вида на очакваните проекти, градовете са поканени да разгледат по-специално следните теми и въпроси:

- Чисто придвижване: иновативни решения за придвижване (напр. Правила за достъп до градски превозни средства (UVAR), като въвеждане на зони с ниски емисии и/или глоби за движение в часовете с натоварен трафик) за намаляване на влиянието на трафика от предградията и от други заобикалящи града (центъра) зони върху качеството на въздуха в града. Градските органи могат да приложат резултатите от проектите и инвестициите, свързани с придвижването, конкретно по отношение на предизвикателството от замърсяването на въздуха от градския трафик, като тестват и подобряват иновативните решения, за да подобряват усвояването, публичното приемане и влияние върху замърсяването на въздуха. Ключов елемент би било сътрудничеството с регионалните органи и съседните общини, тъй като придвижването често става извън границите на града и тъй като Плановите за качество на въздуха съгласно Директива 2008/50/ЕО често се изготвят на регионално равнище.
- Чист въздух и климат: Градските органи са в най-добрата позиция да създадат максимално полезно взаимодействие между енергия/климат и мерки за качеството на въздуха на местно ниво. Те биха могли например да изпробват методологии за интегриране на качеството на въздуха в своите климатични и енергийни стратегии, като например Планове за действие за устойчива енергия и климат (SECAP) съгласно Споразумението на кметовете, подобрявайки връзката към Плановите за качество на

въздуха, както са разработени съгласно Директивите за качеството на атмосферния въздух. Ако и където е подходящо, резултатите могат да бъдат споделяни в съответните градски мрежи.

- Чист въздух за всички: гражданите могат да станат по-уязвими по отношение на замърсяването на въздуха заради заболявания. По-малко заможните части на градовете, и съответно техните жители, могат също да бъдат засегнати от замърсяването на въздуха. Градските органи могат да изпробват иновативни дейности във връзка с въпроси като градоустройство, мобилност, енергия и информация, за да ги насочат към намаляване на излагането на замърсяване на въздуха на тези уязвими групи, като се съсредоточат например върху по-малко заможните зони с по-високо замърсяване и/или върху зони с детски заведения и училища, болници и/или домове за възрастни хора.
- Гражданска наука за чистия въздух: използване на индикаторни измервателни средства за качество на въздуха (напр. чрез разполагане на надеждни бюджетни датчици) за подпомагане на официалните станции за наблюдение на качеството на въздуха. Градските органи, където е необходимо, заедно със съответните заинтересовани страни, отговорни за наблюдението на качеството на въздуха и общественото здраве, могат да тестват и свързват гражданската наука с разработените инструменти за обработване на данни и квалифицираните въведени практики за наблюдение на качеството на въздуха, като стъпват на опита от свързани проекти ([Подготвителен проект на LIFE за сензорите](#); Пилотен проект на ЕП за сензорите).
- Комуникация за чистия въздух: често радвайки се на голямо политическо доверие, местните органи са в добра позиция да увеличат общественото приемане на мерките за качество на чистия въздух, например като осигуряват и демонстрират положително въздействие върху социалните аспекти, здравето и благополучието. Проектите трябва да тестват иновативни подходи, които са адекватно насочени към ключови сегменти на местното население, като училищния сегмент, строителния сектор и здравеопазването, за да повишават чувствителността на гражданите и да стимулират промяна в поведението и културата.
- Управление на чистия въздух: най-добри практики на многостепенното и многосекторното управление. Ефективната дейност по отношение на качеството на въздуха зависи от всички нива на управление, а на всяко отделно ниво – от сътрудничеството между отделните сектори, които могат да повлияят върху качеството на въздуха (напр. градоустройствени и строителни разпоредби, мобилност, поддръжка на пътищата, градско озеленяване и т.н.). Проектите трябва да разработят и тестват

иновативни подходи към политиките за чист въздух на различните нива на управление – местни, регионални и национални, и в различните сектори.

Тъй като темата за чистия въздух се включва за втори път в покана за представяне на предложения на UIA, препоръчваме на кандидатите да разгледат проектите, одобрени в [третата покана за представяне на предложения](#).

3.2 КРЪГОВА ИКОНОМИКА

Цялостно определение и съдържание на темите

Преходът към кръгова икономика, където стойността на продуктите, материалите и ресурсите се поддържа в икономиката колкото е възможно по-дълго, а генерирането на отпадъци се свежда до минимум, е [приоритет на ЕС](#). Водата е един от ключовите ресурси в този преход и кръговото управление на водата в градски условия е от особено значение.

Отпадъчните води са най-голямата неизползвана категория отпадъци в кръговата икономика. Повторната употреба на вода (например за градско напояване) може да бъде подобрена чрез отделяне на водата от химическите замърсители. Водните системи и системите за отпадъчни води са значителен консуматор на енергия в Европа (според [проект ENERWATER](#) (Хоризонт 2020) 22 000 водопречиствателни станции в Европа използват повече от 1% от общата консумация на електричество в ЕС). През февруари 2018 г. Европейската комисия прие предложение за директива относно преработената вода, предназначена за консумация, за да подобри качеството на водата, предназначена за консумация, и да осигури по-добър достъп и информация на гражданите. То ще помогне на страните от ЕС да управляват водата, предназначена за консумация, по ефективен за ресурсите и устойчив начин, така че да се намали потреблението на енергия и ненужната загуба на вода. Също така то ще помогне да се намали броят на пластмасовите бутилки вследствие на увеличеното доверие във водата от чешмата, по-добрия достъп и насърчаване на използването на питейната вода. В съответствие с принципите на новия европейски стълб на социалните права предложението съдържа задължение за държавите от ЕС да подобрят достъпа до безопасна питейна вода за всички и да осигурят достъп за уязвимите и маргинализираните групи.

В същото време Европейската комисия издаде оценка на Директивата за градските отпадъчни води с цел да идентифицира кое работи правилно и кои са останалите ключови предизвикателства пред събирането и обработването на градските отпадъчни води.

Европейската комисия също така предприема решителни стъпки по отношение на рециклирането на пластмасата – един от многото сектори, изправени пред специфични

предизвикателства в контекста на кръговата икономика. През май 2018 г. бяха предложени нови общоевропейски правила, насочени към 10-те пластмасови продукта за еднократна употреба, най-често намирани по бреговете и в моретата на Европа, заедно с изоставено рибарско оборудване, като част от Европейската стратегия за пластмасите за справяне с многобройните и вредни пластмасови отпадъци. Предложените мерки ще допринесат за прехода на Европа към кръгова икономика, за постигане на целите за устойчиво развитие на ООН, ангажиментите на ЕС за климата и целите на индустриалната политика.

Значение и роля на градските органи

Градските органи имат солиден опит в предоставянето на управление на отпадъците като услуга от общ интерес. Градовете могат също така да предизвикат промяна към по-устойчиви модели на производство и консумация. Те играят ключова роля в борбата със замърсяването и в намаляването на количеството твърди отпадъци, разхвърляни в околната среда, включително в реките и накрая в морето. Нови задължения за производителите на пластмасови продукти за еднократна употреба ще бъдат въведени чрез бъдещата Директива относно пластмасите за еднократна употреба, включително задължения за финансиране на дейности за намаляване на боклука. Градовете ще бъдат първите, в които ще бъдат въведени конкретно тези нови изисквания.

Градовете много често са отговорни за устойчивото, ефективното и справедливото управление на водата (включително доставката на питейна вода и преработването на отпадъчни води). Доброто управление в мрежи и инсталации има положително влияние върху разходите за поддръжка и инвестициите на местно ниво. Нещо повече, градските органи са близо до гражданите, когато става въпрос за проблеми, свързани с финансовата достъпност.

Препоръки за градските органи

Без да се предписват изисквания относно вида на очакваните проекти, градовете са поканени да разгледат по-специално следните теми и въпроси:

Иновативни решения за намаляване на пластмасите и другите замърсители, например лекарства, в градските отпадъци и в потоците отпадъчни води, с фокус върху:

- пластмаси за еднократна употреба (които най-често се озовават в океаните, както е посочено в Директивата относно пластмасите за еднократна употреба);
- събиране на пластмасови отпадъци, микропластмаси и други замърсители от водните отходни тръби и канавките за дъждовни води;

- насърчаване на събирането и отделното обработване на отпадъчни води, замърсени с лекарства, при типичните горещи точки.

Иновативни решения за повече кръгово управление на градските води, включително:

- превръщане на събирането на отпадъчни води и водопречиствателните станции в оказващи неутрално или положително влияние върху климата – намаляване на консумацията на енергия/производство на енергия;
- използване на пълния потенциал на повторната употреба на градските отпадъчни води;
- по-добра ефективност на използване на водата/намаляване на консумацията на вода и подобряване на достъпа до вода и финансовата достъпност за уязвимите и маргинализираните групи.

Тъй като темата за кръговата икономика се включва за втори път в покана за представяне на предложения на UIA, препоръчваме на кандидатите да разгледат проектите, одобрени във [втората покана за представяне на предложения](#).

3.3 КУЛТУРА И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

Цялостно определение и съдържание на темите

[Културата](#) и [културното наследство](#) включително културният и творческият сектор са жизненоважни активи за регионалната конкурентоспособност и социално сближаване, като същевременно са ключови съставни елементи на идентичността на градовете и регионите. Нещо повече, участието в културния живот има значително влияние върху качеството на живот на гражданите, като допринася за тяхното благополучие и чувство за принадлежност.

Независимо от факта, че културата и културното наследство се смятат за [важен елемент на стратегиите за градско и регионално развитие](#), техният потенциал невинаги е изцяло използван. Една от причините се крие в упоритостта на традиционния подход, където инвестициите в този сектор се фокусират изключително върху подкрепата на културната продукция или върху физическата намеса в поддръжката на исторически обекти и сгради. Докато тези инвестиции са решаващи за поддържане на развоя на културни ценности и/или художествени изрази, както и за предаване на ценното материално и нематериално културно наследство на Европа на бъдещите поколения, изключително важно е да се насърчават [иновативни подходи](#), насочени към устойчивост на дейностите и увеличаване на социалните и икономическите ползи на териториите и общностите.

Общите принципи на тези инвестиции трябва да се основават на:

- интегрирани подходи, чрез по-добро използване на потенциала, който културата и културното наследство имат, за създаване на ползи в [различни области на политиката](#) (напр. изследователска дейност, транспорт, туризъм, трудова заетост, околна среда, предприемачество – Културата и културното наследство са подпомагани от редица политики на ЕС, програми и финансиране, включително [Творческа Европа](#), но също така и [Европейски структурни и инвестиционни фондове](#), [Хоризонт 2020](#), [COSME](#), [Европа за гражданите](#) или [Инструменти за финансиране на външна дейност на ЕС](#).) и в качеството на градските намеси;
- подходи, съсредоточени върху хората, които приспособяват намесите към ефикасните нужди на хората и общностите и им предлагат възможност да се възползват от ресурсите на културата и културното наследство чрез [подходи за участие при вземане на решения](#), съвместно създаване и съвместно изпълнение;
- отворени модели на управление, ангажиращи широк спектър от участници в общественния сектор, организациите с нестопанска цел и частния сектор (по-специално малкия и средния бизнес), които им позволяват да генерират иновативни форми на финансиране на културата и културното наследство, преки или косвени икономически или социални ползи.

Значение и роля на градските органи

Градовете са лаборатории за базирани на културата иновации. Те могат да играят ключова роля, като насочат своите стратегии към способстване на гражданите и общностите да се възползват от културата и ресурсите на културното наследство за своето бъдеще и като служат за катализатори на широк спектър заинтересовани лица и органи, ангажирани с интегрирани инвестиции. Интегрираните, разположени на място усилия за развой, приспособени към локалните условия, е по-вероятно да бъдат успешни при постигането на резултати. Например беше показано, че стратегически, дългосрочен подход за участие към културата, както се изисква от титлата [Европейска столица на културата](#), може да донесе [устойчиви ползи за градовете и регионите](#).

Такъв интегриран подход трябва да отразява преди всичко нуждите на местните жители, за да улесни техния [достъп и участие в културата](#). Понятието „достъп“ се съсредоточава върху това да им се позволи да се възползват от наличните културни предложения, също така и чрез „отворени врати“ за нетрадиционни зрители, за да могат те да се насладят на културните предложения или историческите обекти, които преди това са били трудни за достъп заради редица пречки. Понятието „участие“ (във вземането на решения, в творческите процеси и т.н.)

разпознава жителите като активен събеседник, чийто съвет се търси или който най-малкото взема участие в планирането и създаването на културните предложения.

За да се създадат ползи за обществото, дейностите и проектите трябва да бъдат възможно най-отворени и приобщаващи, като позволяват на всички граждани и общности да се ангажират в тях и да се възползват от тези ресурси. За съжаление, наличните данни за [участието в културата в ЕС](#) показват, че заради значителен брой [препятствия](#) многобройни европейски граждани нито взимат участие в културни дейности, нито посещават културни обекти. [Новата европейска програма за култура](#), предложена от Европейската комисия през май 2018 г., признава, че има ясна цел да увеличи участието на европейците в културата. Културната достъпност също е включена сред специфичните цели на Европейската година на културното наследство 2018. Нещо повече, политическият завет на Годишната, [Европейската рамка за действие в областта на културното наследство](#), заявява, че стимулирането на участието в културното наследство остава предизвикателство и предлага редица дейности, които изрично са насочени към или се отнасят до градовете в ЕС.

Препоръки за градските органи

В контекста на програмата Urban Innovative Actions и като се извърши преглед на дейностите на Европейския съюз в това отношение, градските органи са поканени да тестват иновативни, основани на общността, решения за достъпност и участие в културата и културното наследство, които могат да имат положително влияние върху растежа и работните места, социалното сближаване и социалното приобщаване.

Без да се предписват изисквания относно вида на очакваните проекти, градовете са поканени да разгледат по-специално следните теми и въпроси:

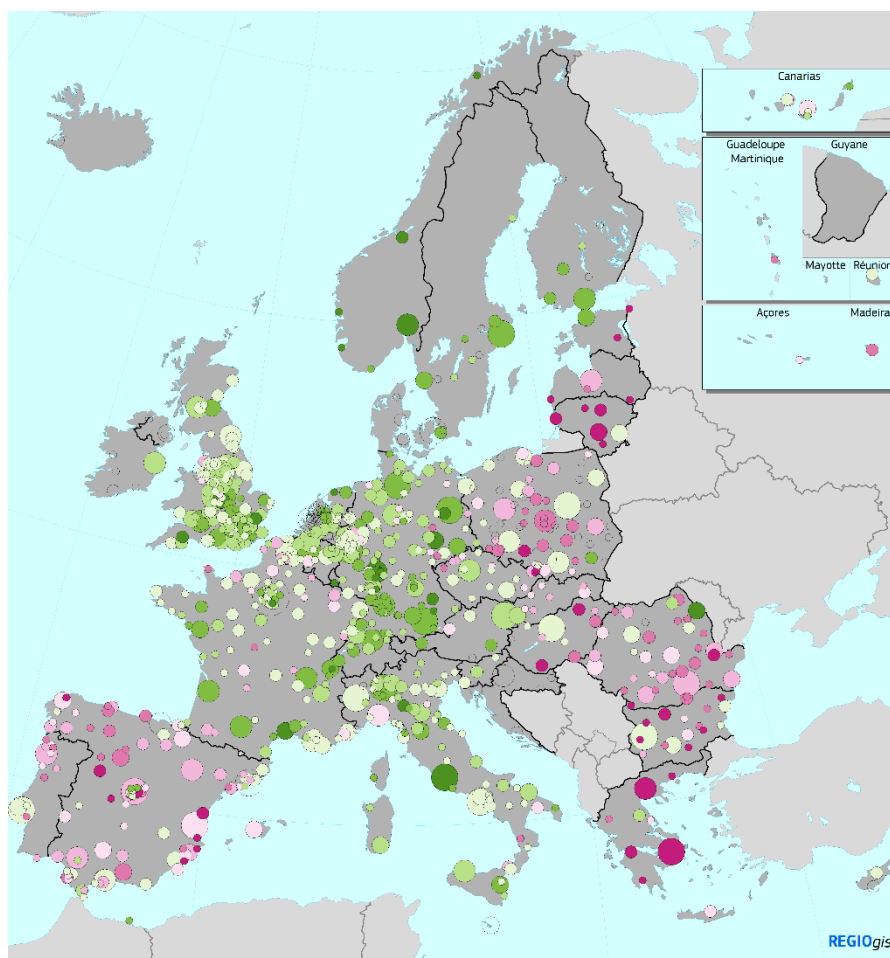
- Насърчаване на социалното приобщаване и сближаване чрез подобрен достъп и участие в културните и развлекателните услуги, по-специално на „трети места“ за култура (широко разбирани физически пространства, където хората могат да общуват помежду си, вариращи от културни центрове или музеи до развлекателни центрове, градски градини или обществени библиотеки).
- Идентифициране и въвеждане на иновативно управление на участието и модели за управление на културното наследство и културните активи, например, но не само, чрез търсене на благоприятно взаимодействие между градските политики и дигиталните хуманитарни науки, които могат да допринесат за градски процеси за участие, съсредоточени върху културата (напр. вижте [Европейския проект CrossCult](#))

- Подобряване на природното наследство, особено в крайградските зони и историческите центрове, за създаване на качествени публични пространства с цел подобряване на чувството за принадлежност и устойчивост на градовете;
- Насърчаване на местната трудова заетост чрез устойчиви бизнес модели за култура и културно наследство, основани на участие на заинтересовани лица и иновативни публично-частни партньорства.
- Проучване на иновативни модели за увеличаване на социалното и физическото благополучие чрез подобрен достъп и участие в културата и културно наследство;
- Идентифициране на нови стратегии за по-устойчиви туристически потоци, като се използва потенциалът на малките/крайградските/селските исторически обекти;
- Насърчаване на межкултурния диалог чрез по-добър достъп и по-широко участие в културата.

3.4 ДЕМОГРАФСКА ПРОМЯНА

Общо определение и съдържание на темата

В ЕС 43% от населението живее в статистически райони NUTS 3, които губят от населението си заради естествено намаляване в периода между 2005 г. и 2015 г. От друга страна, почти една трета от населението на ЕС, 31%, живее в региони, които губят от населението си заради външна миграция, т.е. повече хора са напуснали региона, отколкото са пристигнали в региона за периода между 2005 г. и 2015 г. Най-ясно намаляване се наблюдава в региони, в които има едновременно естествен спад на населението и външна миграция (за повече подробности вижте [Седми доклад за икономическото, социалното и териториалното сближаване](#)). Метрополните региони около столиците, напротив, преживяват ръст на населението. На ниво град, много нестолични, малки и средни по размер градове в ЕС се сблъскват със спад на населението през последните десетилетия, т.е. „свиващи се градове“. Долната графика показва промяната в населението на градовете в ЕС, описана от ЕВРОСТАТ, за периода 2012 – 2017 г. Този феномен засяга ЕС в цялост и особено държавите в Източна и Южна Европа.

Population change by city, 2012-2017

Urban centre population

- < -10
- -10 - -5
- -5 - -2.5
- -2.5 - 0
- 0 - 5
- 5 - 10
- 10 - 15
- >= 15
- No data

Urban centre population

- < 100000
- 100000 - 250000
- 250000 - 500000
- 500000 - 1000000
- 1000000 - 5000000
- >= 5000000

2013-2018: FI, PT, SK
 2012-2017: BG, CZ, DE, EE, ES, IT, LT, LV, RO, UK
 2011-2017: SE*
 2011-2016: BE, CH, HU, IE, LU, SI
 2009-2014: AT, FR, NL, PL
 2008-2013: NO
 2006-2011: EL*
 different reference periods for some cities
 Sources: Eurostat, DG REGIO

0 500 km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

Значение и роля на градските органи

Свиването на градовете поставя основни предизвикателства пред градските общества, процесите за планиране и структурите на управление. Спадът на населението влияе върху почти всички арени на градския живот: бизнес и трудова заетост, жилищен сектор, социална (включително образователна) и техническа инфраструктура, общински финанси, социално сближаване, сегрегация и т.н. Свиването води до несъответствие между предлагане и търсене за изградените структури, градските пространства и инфраструктурата. Да се насочва и управлява свиването на градовете представлява предизвикателство, защото при условията, които то създава, договореностите на управлението рискуват да станат нестабилни и откъслечни.

Свиващите се градове са особено засегнати от влиянието на застаряването на населението, напр. наличност на социални и здравни услуги, както и от развитието на пазара на труда, напр. намаляваща активна работна сила. Тези две следствия оказват силно въздействие върху устойчивото икономическо развитие. В допълнение, субурбанизацията или градското разрастване, при което населението се разпръсква от центъра на града към по-периферните места в градските региони, е сред причините за спада на населението. Нещо повече, външните миграционни потоци от централните, източните и южните държави членки също допринасят за свиването на градовете и обезлюдяването.

Признаването на наличието на свиване и приспособяването към икономическите и демографските условия може да представлява възможност за градските органи да модернизират местното управление и публичните услуги и да реорганизируют политиките за публично строителство и използване на земята.

Препоръки за градските органи

Градските органи са поканени да тестват иновативни решения за адаптиране към демографския спад, за обръщане на демографските тенденции и за привличане на съответните икономически дейности и жителите към устойчиво градско развитие, за да уравновесят ефектите от демографския спад. Без да се предписват изисквания относно вида на очакваните проекти, градовете са поканени да разгледат по-специално следните теми и въпроси:

- достъп до социални и здравни услуги, базирани в общността, стимулиране на участието на работна сила чрез решения за грижа за деца/възрастни хора, подобряване на качеството на живот, включително чрез методи за участие с фокус върху диалога между половете и поколенията;
- достъпност и устойчивост на основни публични услуги;
- реорганизация на съществуващата публична инфраструктура и услуги;
- реорганизиране на използването на земята и публичното строителство;
- развитие на общество 5.0, напр. използване на роботика и изкуствен интелект;
- развитие на „сребърна икономика“;
- подсилване на активната работна сила чрез запазване и преквалифициране на местните и привличане на активни служители;
- стимулиране на местното предприемачество, специално за младото население;
- засилване на капацитета на институциите на пазара на труда, професионално образование и обучителни съоръжения и обучение, продължаващо цял живот.

Успоредно с по-големите градове може да се отдели внимание и на по-малките и средните свиващи се градове. Ако иновативните решения изискват градско-селски интерфейс или функционален подход към района, ще бъде възможно в тази тема да се включат локалните административни единици, определени като селски според степента си на урбанизация в партньорство по проекта. Все пак, както е посочено в раздел 2.2 на настоящия документ, „МАЕ, класифицирани като селски според степента им на урбанизация, не могат да бъдат посочени като ОГО (и следователно не могат да представят проектни предложения) и техните жители не могат да бъдат взети предвид за достигане на минималния праг от 50 000 жители. Минималният праг за население се осигурява от ОГО и евентуално от другите СГО, класифицирани от Евростат като градове, по-малки градове и/или предградия, в зависимост от степента им на урбанизация.“

Когато кандидатстват по тази тема, градските органи трябва да предоставят статистическо доказателство за спада на населението, което ще обоснове статута им на свиващи се градове. Следователно имайте предвид, че намаляването на общото население (условие за свиване) е **съществено условие**, когато кандидатствате по тази тема в петата покана за представяне на предложения. Когато това условие е налично, градовете могат да изпращат предложения по конкретни въпроси, като „сребърна икономика“, привличане на млади таланти и т.н. Във всеки случай доказателството за изпълнение на условието за свиване няма да бъде разглеждано като част от проверката за допустимост, а по време на Стратегическата оценка, когато се оценява значението на местното предизвикателство, което трябва да се реши. Следователно кандидатите се длъжни да предоставят своето обяснение/обосновка за спада на населението в раздел **С.1.1 „Основно/и предизвикателство/а за разрешаване“** на формуляра за кандидатстване.

4 Принцип на финансиране

Принцип на общите разходи

Инициативата UIA следва принципа на общите разходи. Проектът получава съфинансиране от ЕФРР в размер до 80% от допустимите разходи. За да допълни своя бюджет, всеки партньор, получаващ средства от ЕФРР, трябва да осигури поне 20% публично или частно финансиране или от собствените си ресурси, или от други източници. Участието на партньорите може да бъде под формата на пари в брой и/или в натура. Трябва да се отбележи, че неплатеният доброволен труд не е допустим съгласно правилата за допустимост на UIA, докато платеният персонал трябва да се счита за парична вноска.

Плащания на ЕФРР

Схемата на плащане по UIA се основава главно на принципа на авансовите плащания от ЕФРР⁸ и също на принципа на възстановяване на разходи, които са били действително извършени (включително единни ставки):⁹

- Първото авансово плащане от ЕФРР, равняващо се на 50% от безвъзмездната субсидия на ЕФРР, се извършва в полза на основния градски орган в рамките на 90 дни от подписването на Договора за субсидия (и на Споразумението за партньорство, когато е необходимо). Това първо авансово плащане също така покрива еднократната сума на разходите за подготовка (максимум 16 000 евро от ЕФРР).
- Второто авансово плащане от ЕФРР, равняващо се на 30% от безвъзмездната субсидия на ЕФРР, се извършва в полза на основния градски орган след представянето и одобрението на междинен доклад за напредъка и разходите по проекта, проверени от Контрольор за осъществяване на първо ниво на контрол. Отчетените разходи трябва да достигнат поне 70% от първата вноска по предварителното финансиране (което съответства на 35% от общия бюджет на проекта).
- Третото плащане от ЕФРР, равняващо се на 20% от безвъзмездната субсидия на ЕФРР (минус еднократната сума, предназначена за приключване на проекта и трансфер на знания), се извършва в полза на основния градски орган след представянето и одобрението на окончателния доклад за напредъка. Този доклад, представен не по-късно от 3 месеца след крайната дата на проекта, включва окончателните разходи по проекта, проверени от Контрольор за осъществяване на първо ниво на контрол. Важно е да се отбележи, че третото плащане вече не се основава на принципа на авансовото плащане, а на принципа на възстановяване на извършени и платени разходи. Затова партньорите по проекта трябва предварително да финансират своите разходи по време на последната фаза от изпълнението на проекта.
- Последното плащане се извършва в полза на основния градски орган след одобрението на окончателния доклад за качество (представен не по-късно от една година след крайната дата на проекта). Плащането се равнява на максимум 12 000 евро от ЕФРР и покрива фазата на приключване на проекта и трансфер на знания.

⁸Както се посочва в Споразумението за делегиране, подписано между Европейската комисия и регион О дьо Франс (предишен регион Нор – Па дьо Кале) през 2015 г.

⁹ същият автор

5 Създаване и разработване на проект

5.1 Партньорство за Urban Innovative Actions

Само допустимите градски органи съгласно член 2 от Делегирания акт за UIA могат да подават формуляр за кандидатстване в рамките на покана за представяне на предложения по UIA.

Все пак в рамките на инициативата UIA от градските органи се очаква да създадат силни местни партньорства с правилната комбинация от допълнителни партньори. Всички партньори трябва да бъдат от държави членки на ЕС. Партньорството по проект за UIA може да включва в състава си ОГО, СГО и партньори по проекта, различни от градските органи. По-широката група от заинтересовани страни не е част от партньорството по проекта, но също трябва да бъде включена в проекта.

- **Основен градски орган (ОГО):** Инициативата UIA функционира на базата на градски орган, който е отговорен за цялостното изпълнение и управлението на целия проект. ОГО подписва Договора за субсидия с оправомощения субект и получава средствата от ЕФРР, които подлежат на разпределение с другите партньори (СГО и/или партньори по проекта, различни от градските органи) според техните специфични роли и отговорности (и свързания с това бюджет). В случай на организирани агломерации институцията, включително всички други градски органи, включени в агломерацията, ще се считат за един градски орган и ще бъдат отразени като основен градски орган в рамките на проекта по UIA.
- **Свързани градски органи (СГО):** Сдруженията на градски органи (национални/регионални сдружения на градски органи, териториални пактове или асоциации, райони на развитие и т.н.) със или без правен статут на организирана агломерация, както и отделни градски органи без формални споразумения за сътрудничество, желаещи да подадат общо проектно предложение в рамките на инициативата UIA, посочват във формуляра за кандидатстване една МАЕ като ОГО, а другите МАЕ като СГО. СГО ще бъдат отговорни за извършването на специфични дейности и постигането на съответни продукти/крайни резултати. СГО ще имат дял от бюджета на проекта и ще докладват за разходите, направени при изпълнението на дейностите. Подробна информация относно СГО (включително правен статут, опит и компетентности, лица за връзка и т.н.) ще бъде предоставена във формуляра за кандидатстване.

- **Партньори по проекта, различни от градските органи:** институции, агенции, организации, партньори от частния сектор, асоциации, които ще имат активна роля в изпълнението на проекта. Градските органи трябва да изберат техните партньори по проекта, различни от градските органи, при зачитане на принципите на прозрачност и еднакво третиране. Те ще бъдат отговорни за извършването на специфични дейности и постигането на съответни продукти/крайни резултати. Следва да се отбележи, че само организации, които имат статут на юридическо лице, имат право да участват в проект като партньори по проекта, различни от градските органи. Консултантските фирми, чиято основна цел е разработване и управление на европейски проекти, нямат право да участват в проект като партньори по проекта, различни от градските органи.
- **По-широка група от заинтересовани страни** също следва да бъде включена в проектирането и изпълнението на проекта. Групата може да включва институции, агенции, организации и асоциации. Те няма да имат пряка роля (и затова те нямат специален бюджет за изпълнение), но се счита, че са от значение с оглед осигуряването на гладко и ефективно изпълнение, както и съвместна собственост върху проекта.

По-подробна информация относно ролите и отговорностите на градските органи (СГО, ако е относимо) и партньорите по проекта, различни от градските органи, е предоставена в раздел 2.1 от Ръководството за UIA.

5.2 Дейности по проекта

Дейностите в рамките на проектите за UIA трябва да се организират в работни пакети и да обезпечават една или няколко тематични цели на ЕФРР и съответния/те инвестиционен/и приоритет/и, както е посочено в първия параграф на член 9 от POP¹⁰ за ЕСИФ и в член 5 от ЕФРР.

За тази цел трябва да се използват различни видове РП, които са изброени по-долу:

- РП „Подготовка“
- РП „Управление“
- РП „Комуникация“
- РП „Изпълнение“

¹⁰ Регламент за общоприложимите разпоредби (ЕС) No 1303/2013: <http://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=celex:32013R1303>.

- РП „Инвестиции“

Всички видове РП са задължителни за проектните предложения, освен работен пакет „Инвестиции“.

В допълнение, във всички проекти ще участва експерт от UIA:

- за да предоставя постоянни съвети и насоки относно същността на действието, особено по отношение на иновативното съдържание,
- за да съдейства при разработването на документация и крайни резултати, които ще обобщят и разпространят направените изводи, добрите практики и т.н. сред широката общественост,
- за да гарантира, че дейността върви в правилната посока и е в съответствие със съгласуваното предложение.

Разходите за експерти от UIA (включително пътуване и настаняване), ще бъдат покрити от

инициативата UIA и поради това не трябва да се включват в бюджетите на проекта.

Повече информация относно структурата на работния план за един проект за UIA, както и относно ролята и задачите на експертите от UIA, е предоставена в Ръководството за UIA.

5.3 Бюджетни редове и допустими разходи

Всички разходи, свързани с изпълнението на проекти за UIA, трябва да бъдат допустими съгласно Ръководството за UIA (вижте раздел 4.2) и да бъдат отразени в съответните бюджетните редове:

- Персонал
- Офис и администрация
- Пътуване и настаняване
- Външни експертни оценки и услуги
- Оборудване
- Инфраструктурни и строителни дейности

5.4 Допълнителни съображения: обществени поръчки, одит и държавна помощ

Партньорите по проекта, които отговарят на определението за възлагащ орган съгласно съответното национално законодателство за обществени поръчки, трябва да спазват приложимите правила за обществените поръчки.

Декларираните от проекта разходи трябва да бъдат проверени от Контрольор за осъществяване на първо ниво на контрол. Становището на независимия контрольор трябва да обхваща законността и правомерността на декларираните разходи, доставката на продукти и услуги, стабилността на декларираните разходи, както и на съответствието на разходите и операциите с Общностните и националните правила. Тъй като контрольорът се назначава директно от инициативата UIA и получава възнаграждение оттам, партньорството по проекта не трябва да предвижда никакви разходи за контрол (одит), когато изготвя проектния бюджет.

С цел поддържане на условия за равнопоставеност на всички предприятия, осъществяващи дейност на вътрешния пазар, одобрените проекти трябва да бъдат изготвени в съответствие с правилата за държавна помощ, така че да се гарантира ефективността на публичните разходи и да се предотвратят изкривявания на пазара, като например изтласкване на частното финансиране, създаването на неефективни пазарни структури или запазването на неефективни фирми.¹¹ Трябва да се подходи внимателно, за да се гарантира, че финансирането на градски иновативни дейности нито нарушава конкуренцията, нито води до неоснователни смущения на пазара.

По-конкретно UIA е централно управляван инструмент на ЕС, реализиран чрез непряко управление чрез оправомощен субект – регион О дьо Франс. Европейската комисия финансира Urban Innovative Action от Европейския фонд за регионално

развитие (до 80% от разходите по проекта), което не се смята за ресурси под контрола на държавите членки и попада извън контекста на законодателството относно държавните помощи. Останалата част (най-малко 20% от разходите по проекта) може да бъде покрита с частно или публично финансиране. Когато този принос произтича от частни източници, те попадат извън рамките на законодателството относно държавната помощ. Когато приносът

¹¹ За допълнителни насоки относно понятието за държавна помощ вижте Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107(1) от ДФЕС, публикувано на: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719\(05\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719(05)&from=EN).

произтича от публични източници и доколкото дейностите по проекта са неикономически, финансирането за такива дейности няма да представлява държавна помощ. Въпреки това, когато от публичните ресурси на държава членка се прави финансиране за проекти, които включват „икономически дейности“, т.е. предлагане на стоки и услуги на пазара, тогава тези проекти трябва да бъдат изготвени по такъв начин, че публичното финансиране да е в съответствие с правилата за държавна помощ на всички нива, т.е. на ниво собственик, създател и/или оператор на проекта или съоръжението. В такива случаи осигуреното публично финансиране трябва да бъде в съответствие с изискванията на Регламента за помощта de minimis, или с условията, заложи в Общия регламент за групово освобождаване (ОРГО) или Решението за услугите от общ икономически интерес (УОИИ).

Подробна информация за обществените поръчки и държавната помощ е предоставена в Ръководството за UIA.

6 Процес на кандидатстване

Пакетът за кандидатстване по петата покана за представяне на предложения за UIA се състои от следното:

- Настоящото тръжно задание, достъпно на всички езици на ЕС. Въпреки това, в случай на несъответствие имайте предвид, че английската версия е с предимство.
- Техническо ръководство за Electronic Exchange Platform (EEP)
- Подробна инструкция за попълване на формуляра за кандидатстване, достъпна онлайн на всички езици на ЕС в рамките на системата на EEP. Въпреки това, в случай на несъответствие имайте предвид, че английската версия е с предимство.

Осигурена е и работна версия на формуляра за кандидатстване и бланката за потвърждение като помощно средство в процеса на изготвяне на предложението (Word документ, наличен само на английски език).

В допълнение ще трябва да се консултирате подробно с Ръководството за UIA (налично е само на английски език) по отношение на общите правила на инициативата.

Цялата документация може да бъде намерена на уебсайта на UIA, където на една страница е събрана цялата необходима информация.

С използването на [Electronic Exchange Platform \(EEP\)](#) на UIA в процеса на кандидатстване няма да се използват каквито и да било хартиени носители. **Проектното предложение се състои от формуляр за кандидатстване и сканирана и подписана бланка за потвърждение.** Към формуляра за кандидатстване може също така да бъде качено и прикрепено приложение. Това може да е карта, представяща областта на интервенция, графика, инфографика и т.н. Видът и размерът на файла, който ще се приложи, са посочени в ръководството за EEP.

Настоятелно се препоръчва кандидатите да попълнят формуляра за кандидатстване ясно на английски език, въпреки че той може също така да се подаде на всеки един от официалните езици на ЕС.

Трябва да се отбележи, че стратегическата и оперативната оценка ще се извърши на базата на английската версия на формуляра за кандидатстване (преводът на английски език ще бъде извършен от външен доставчик на услуги, договорен от ПС, в случай че формулярът за кандидатстване е подаден на друг език). Качеството на превода няма да бъде гарантирано от ПС и затова е в риск на кандидатите. Освен това договорът за субсидия, управлението на проекта, формалното отчитане, основните резултати и всички комуникации с оправомощения субект и ПС, ще трябва да бъдат извършени на английски език.

Крайният срок за подаване на формуляра за кандидатстване и бланката за потвърждение е 12.12.2019 г., 14:00 ч. централноевропейско време.

7 Процес на подбор

Веднъж подадено всяко проектно предложение е обект на процес на подбор, организиран по следните стъпки:

1. Проверка за допустимост
2. Стратегическа оценка
3. Оперативна оценка

7.1 Проверка за допустимост

При закриване на поканата ПС извършва проверка за допустимост на всички подадени проектни предложения. Целта на проверката за допустимост е:

- Да провери съответствието на получените формуляри за кандидатстване и приложенията към тях с формалните критерии за допустимост
- Да избегне по-нататъшна оценка на недопустими проектни предложения

- Да осигури равно третиране на всички предложения, които ще бъдат избрани за финансиране

Критериите за допустимост на UIA са следните:

1. Формулярът за кандидатстване е бил подаден по електронен път посредством ЕЕР преди крайния срок, посочен в тръжното задание на поканата за представяне на предложения.
2. Формулярът за кандидатстване е попълнен изцяло (включително всички задължителни РП)
3. Кандидатът е отделен градски орган на местна административна единица (МАЕ), определена в зависимост от степента на урбанизация като голям град, малък град или предградие, и състояща се от поне 50 000 жители.

ИЛИ

Кандидатът е сдружение или обединение на градски органи с правен статут на организирана агломерация, съставено от МАЕ, в което мнозинството (поне 50%) от жителите живее в МАЕ, определени в зависимост от степента на урбанизация като големи градове, малки градове или предградия, и в което общото комбинирано население е поне 50 000 жители

ИЛИ

Кандидатът е сдружение или обединение на градски органи без правен статут на организирани агломерации, в което всички участващи градски органи (основен градски орган и свързани градски органи) са МАЕ, определени в зависимост от степента на урбанизация като големи градове, малки градове или предградия, и в което общото комбинирано население (основен градски орган плюс свързани градски органи) е поне 50 000 жители.

4. В случай на сдружение или обединение без правен статут на организирана агломерация, основният градски орган и свързаните градски органи са представени във формуляра за кандидатстване.
5. Само за настоящата покана за представяне на предложения и само за предложения, посветени на темата „Демографска промяна“, селските МАЕ, ако има такива, са изброени като свързани градски органи. В този случай минималният праг от 50 000 жители се достига от всички МАЕ (главни и свързани градски органи), класифицирани като градове, малки градове и/или предградия

6. Периодът на допустимост е спазен: крайната дата на проекта отговаря на изискванията на поканата и инициативата
7. Спазени са изискванията за максимален бюджет и принципа на съфинансиране.
8. Всички участващи партньори (основен градски орган, свързани градски органи и партньори по проекта, различни от градските органи) са от държави членки на ЕС.
9. Подаващите предложения градски органи (основен градски орган и/или свързани градски органи) участват само в едно проектно предложение в рамките на една и съща покана за представяне на предложения.
10. Подаващите предложения градски органи (основен градски орган и/или свързани градски органи) не са били избрани и финансирани по същата тема от предишна покана за представяне на предложения за UIA.
11. Бланката за потвърждение, надлежно подписана от законен представител на (основния) градски орган, е качена в системата на ЕЕР.

Ако не са спазени всички горепосочени изисквания, предложението ще се счита за недопустимо и няма да се извършват никакви по-нататъшни оценки. Кандидатите ще бъдат уведомени в края на проверката на допустимостта относно решението по тяхното проектно предложение (придвижване напред или не).

7.2 Стратегическа оценка

Обявените за допустими проектни предложения ще бъдат предмет на стратегическа оценка, извършена от панел от външни експерти. Стратегическата оценка формира 80% от дадената цялостна оценка на проекта и се състои от следните критерии:

- Иновативност (40% от оценката) – До каква степен кандидатът може да демонстрира, че проектното предложение е ново (преди това не е тествано и приложено на място в съответните градски райони и на други места в ЕС) и че има явен потенциал за добавяне на стойност?
- Партньорство (15% от оценката) – До каква степен участието на ключовите заинтересовани страни (свързани градски органи, ако има такива, партньори по проекта различни от градските органи и по-широка група от заинтересовани страни) е от практическо значение за изпълнението на проекта?
- Измеримост (15% от оценката) – До каква степен проектът ще даде измерими резултати?
- Преносимост и разширяване (10% от оценката) – До каква степен проектът може да се

приложи и в други градски райони в Европа? До каква степен проектът предоставя ясно обяснение относно това как дейността ще бъде разширена, ако е успешна?

Ориентировъчните въпроси за оценка за всеки критерий са представени в раздел 3.2.2 от Ръководството за UIA.

Панелът от външни експерти ще проверява също дали проектите допринасят за тематичните цели за ЕСИ фондовете и общата стратегическа рамка, определена в първия параграф на член 9 от POP, и дали те предлагат интегрирани отговори на идентифицираните предизвикателства и са в съответствие с принципите на устойчиво градско развитие. Комисията и оправомощеният субект могат да решат да не изберат проект поради липса на принос, ако тези условия не са изпълнени.

В резултат на стратегическата оценка, панелът от външни експерти изготвя оценка на проектните предложения и ги класира. По споразумение с Комисията предложенията, чиито резултат е над определен праг, ще бъдат придвижени напред за оперативна оценка. Кандидатите ще бъдат уведомени в края на процедурата по стратегическа оценка относно решението по тяхното проектно предложение (придвижване напред или не).

7.3 Оперативна оценка

Оперативната оценка се извършва от ПС и формира 20% от цялостната оценка на проекта. Главната цел на оперативната оценка е да се оцени качеството на предложението (включително изпълнимост, последователност и съгласуваност на работния план, качество на предложените структури за управление, съгласуваност и пропорционалност на бюджета, качество на предложените дейности за комуникация).

Ориентировъчните въпроси за оценка по критерия „Качество“ са представени в раздел 3.2.3 от Ръководството за UIA.

След оперативната оценка Комисията за подбор, състояща се от оправомощения субект и ЕК, ще се срещнат, за да направят окончателния избор. ЕК дава окончателното съгласие относно това кои проекти са избрани. Кандидатите ще бъдат уведомени в края на процедурата по оперативна оценка относно решението.

7.4 Система за оценяване

За всеки критерий ще се поставя оценка от 1 до 5, в резултат на което ще се получи средна оценка за проекта.

Подробна информация за системата за оценяване е на разположение в раздел 3.2.4 от Ръководството за UIA.

Системата на оценяване ще се прилага, като се отчитат не само конкретните качества на всяко проектно предложение, но също така и в духа на един състезателен процес, който разглежда сравнително другите проектни предложения, подадени в рамките на една и съща покана за представяне на предложения. Поради тази причина на кандидатите с проектни предложения, които не са одобрени за оперативна оценка или не са окончателно одобрени, няма да бъдат предоставени оценките, а само подробен коментар на всички оценени критерии.

8 Как да получите помощ

Персоналът на ПС ще бъде готов да подпомага кандидатите по всички технически въпроси, които могат възникнат по време на поканата за предложения. На уебсайта на UIA можете да намерите информация за контакт. В допълнение:

- ПС ще организира няколко семинара за кандидатите в различни градове в цяла Европа. Датите и местата за провеждане на семинарите за кандидатите можете да намерите в раздела „Събития“ на уебсайта на UIA. По време на тези семинари участниците ще имат възможност да подадат заявки за двустранни срещи с членове на ПС и/или представители на ЕК, за да обсъдят идеята си за проект.
- На уебсайта на UIA ще бъдат публикувани уебинари по конкретни аспекти на разработката и представянето на проекти.
- Ще се организират онлайн сесии с въпроси и отговори и двустранни консултации. Повече информация ще бъде предоставена на уебсайта на UIA.

9 Важни дати

- 16.09.2019 г. – Старт на петата покана за предложения
- 10.2019 – 12.2019 г. – Семинари за кандидатите и онлайн консултации
- 12.12.2019 г. – Краен срок за подаване на формулярите за кандидатстване
- 06.2020 г. – Ориентировъчна дата за крайното решение относно одобряването на проектите

- 01.07.2020 г. – Официална начална дата за всички одобрени проекти

Очакваме с нетърпение скоро да прочетем вашите проектни предложения!